

Aika 26.05.2020 klo 17:30 - 20:33

Paikka Kauhavan kaupungin iso auditorio, Kauppatie 109, 62200 Kauhava

Asiat § 53 - 64

§	Otsikko	Sivu
53	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	87
54	Pöytäkirjan tarkastus	88
55	Covid-19 - tilannekatsaus	89
56	Talouskatsaus	90
57	MONNI – Lastensuojelun monialainen kehittäminen Kanta-Hämeessä, Pirkanmaalla ja Etelä-Pohjanmaalla 2020 - 2022	91
58	Potilastietorekisterin käyttäjälokitietojen valvontasuunnitelma	94
59	Talouden tasapainottamistyöryhmän väliraportti	95
60	Vt. kuntayhtymän johtajan viranhaltijapäätökset	96
61	Tiedoksi merkittävät asiat	97
62	Lisälista-asian ottaminen käsittelyyn	98
63	Henkilökuljetusten hankinta 1.8.2020 - 31.7.2022	99
64	Muut asiat	101

Osallistujat

	Nimi	Klo	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Pahkajärvi Jussi	17:30 - 20:33	Jäsen, puheenjohtaja	
	Alkio Juha	17:30 - 20:33	Jäsen, varapuheenjohtaja	
	Kultalahti Terhi	17:30 - 20:33	Jäsen	Poistui kokouksesta § 63 käsittelyn ajaksi
	Peltonen Matias	17:30 - 20:33	Jäsen	
	Kankaansyrjä Mika	17:30 - 20:33	Jäsen	
	Korkealaakso Heikki	17:30 - 20:33	Jäsen	
	Mattila Marita	17:30 - 20:33	Jäsen	
	Ojanperä Harri	17:30 - 20:33	Jäsen	
	Renko Timo	17:30 - 20:33	Jäsen	
	Övermark Niina	17:30 - 20:33	Jäsen	
	Kujala Piia	17:30 - 20:33	Muu, esittelijä	
	Haapala Terhi	17:30 - 20:33	Muu, pöytäkirjanpitäjä	
	Ojala Heidi	17:30 - 20:33	Muu	
	Heino Johanna	17:30 - 20:33	Muu	
	Ala-Toppari-Peltola Eija	17:30 - 20:33	Muu	
Poissa	Lassila Ulla		Jäsen	
	Lumio Markku		Muu	
	Kejonen Teemu		Muu	

Allekirjoitukset

Jussi Pahkajärvi
puheenjohtaja

Terhi Haapala
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjan tarkastajat

Niina Övermark

Juha Alkio

Pöytäkirja yleisesti nähtävillä

Johdon sihteerin työhuoneessa virka-aikana 30.6.2020

Yhtymähallitus

§ 53

26.05.2020

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Yhtymähallitus 26.05.2020 § 53

Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjan tarkastus

Yhtymähallitus 26.05.2020 § 54

Pöytäkirjantarkistajiksi valittiin Niina Övermark ja Juha Alkio.

Covid-19 - tilannekatsaus

83/06.03/2020

Yhtymähallitus 26.05.2020 § 55

Johtava ylilääkäri antaa kokouksessa tilannekatsauksen liittyen Covid-19 -tilanteeseen.

Lisätietoja asiassa antaa johtava ylilääkäri Heidi Ojala puh. 040 484 6177, etunimi.sukunimi@kaksineuvoinen.fi.

Vt. kuntayhtymän johtajan päätösesitys: Yhtymähallitus päättää merkitä tiedokseen Covid-19 -tilanteen.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

Yhtymähallitus

§ 56

26.05.2020

Talouskatsaus

77/02.02.02/2020

Yhtymähallitus 26.05.2020 § 56

Kuntayhtymän johtaja antaa talouskatsauksen ajalta 1.1. - 30.4.2020.

Lisätietoja asiassa antaa vt. kuntayhtymän johtaja Piia Kujala puh. 040 128 9900, etunimi.sukunimi@kaksineuvoinen.fi.

Vt. kuntayhtymän johtajan päätösesitys: Yhtymähallitus päättää merkitä tiedoksi annetun talouskatsauksen ajalta 1.1. - 30.4.2020.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

MONNI – Lastensuojelun monialainen kehittäminen Kanta-Hämeessä, Pirkanmaalla ja Etelä-Pohjanmaalla 2020 - 2022

74/00.04.02/2020

Yhtymähallitus 26.05.2020 § 57

Sosiaali- ja terveysministeriö on avannut valtionavustushaun Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelman puitteissa toteutettavaan lastensuojelun monialaiseen kehittämiseen ajalle 25.3.-1.6.2020 (VN/6703/2020). Valtionavustuksen tavoitteena on panostaa lasten ja nuorten yksilöllisiin tarpeisiin vastaamiseen monialaisesti yli hallinnonalarajojen. Erityisenä painopisteenä on taata lastensuojelun asiakkaana olevien lasten ja nuorten oikeus laadukkaaseen koulutukseen sekä yksilölliseen tukeen ja hoitoon varmistamalla systemaattinen yhteistoiminta lastensuojelun ja opetustoimen sekä mielenterveys- ja päihdepalvelujen kesken. Muilta osin tämän hallituskauden lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelmaa toimeenpannaan haetuilla maakuntien Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskusohjelman hankkeilla tiiviisti näitä yhteen sovittaen. Haettavan valtionavustuksen määrä on kansallisesti enintään 2 miljoonaa euroa per vuosi. Vuosille 2021 ja 2022 avustus myönnetään ehdollisena edellyttäen, että eduskunta vahvistaa avustuksen perusteena olevan määrärahan valtion talousarvioon. Myönnettävän valtionavustuksen enimmäismäärä voi olla enintään 80 prosenttia hankkeen valtionavustukseen oikeuttavista kustannuksista.

Lastensuojelun monialainen kehittämistyö organisoidaan hakuilmoituksen mukaisesti kansallisesti viideksi alueelliseksi kehittämishankkeeksi yhteistyöalueiden maantieteellisen aluejaon mukaisesti siten, että kultakin viideltä alueelta tulee yksi valtionavustushakemus. Hanke suunnittelun taustaksi ja yhtenäisen tiedon keräämiseksi sekä monialaisen lastensuojelun tilannekuvan muodostamiseksi toteutettiin valtakunnallinen kuntien johtaville lastensuojelun viranhaltijoille suunnattu kysely. Tays-alueella sosiaalialan osaamiskeskukset Pikassos (Kanta-Häme ja Pirkanmaa) ja SONet BOTNIA (Etelä-Pohjanmaa) ovat koordinoineet valtionavustushankevalmistelua yhteistyössä maakuntien avaintoimijoiden kanssa. Pikassos toimii hankkeen hakijana ja hallinnoijana, SONet BOTNIA toimii osatoteuttajana Etelä-Pohjanmaan alueen toimeenpanossa.

Jokaisen maakunnan alueella tilannekuvan muodostusta sekä hankevalmistelukeskustelua on käyty sosiaali- ja terveysjohdon, sekä lasten, nuorten ja perheiden palveluiden verkostojen, ja etenkin lastensuojelun monialaisen toimijaverkoston kanssa. Hankevalmistelun yhteydessä kuultiin myös Pesäpuu ry:n kokemusasiantuntijoita sekä valmisteltiin oppilaitosyhteistyön suunnitelmaa Tampereen yliopiston ja maakuntien ammattikorkeakoulujen kanssa.

MONNI – Lastensuojelun monialainen kehittäminen Kanta-Hämeessä, Pirkanmaalla ja Etelä-Pohjanmaalla 2020 - 2022 -hankesuunnitelmalla haetaan valtionavustusta yhteistyöalueelle lastensuojelun asiakkuudessa olevien lasten, nuorten, ja heidän perheidensä palveluiden systemaattisemman yhteistoiminnan kehittämiseksi. Lastensuojelun, opetustoimen sekä mielenterveys- ja päihdepalvelujen kesken tarvitaan hallinnonrajat ylittäviä systemaattisia yhteistyörakenteita ja selkeyttä kokonaisvastuun kantajasta sekä jokaisen asiakasperheen tilanteessa että alueellisesti. MONNI -hankkeen päämääränä on, että tulevaisuudessa lastensuojelun asiakasperheet saisivat nykyistä paremmin ja koordinoitummin tarvitsemansa monialaisen avun - ja kokisivat hyötyvänsä siitä. MONNI -kehittämistoiminnan kaikessa monialaisessa yhteistyössä asiakkaan osallisuus ja kokemus kuulluksi tulemisesta on keskiössä.

Hankeaika on 1.9.2020 - 31.10.2022. Hankkeen kokonaisbudjetti yhteistoiminta-alueella on 1 152 000 euroa, haettava valtionavustus 921 600 euroa (enintään 80 %) ja omarahoitusosuus 230 400 euroa (vähintään 20 %). Hankehenkilöstöön kuuluvat projektipäällikkö sekä jokaiseen maakuntaan sosiaalialan osaamiskeskukseen palkattavat lastensuojelun koordinaattorit sekä kaksi hanketyöntekijää etenkin Pirkanmaan alueelle. Valtionavustuspäätöksen jälkeen hankkeen käynnistyessä tarkennetaan kokonaisuuden ja maakuntien pääkehittämisprosessien toteutussuunnitelmat sekä konkretisoidaan paikallistason eteneminen yhteistyössä lastensuojelun ja koko lapsiperhepalveluiden toimijajoukon kanssa.

Hankkeen budjetti vuositasona on 384 000 €, omarahoitusosuus 76 800 €/vuosi. Etelä-Pohjanmaan (SONet BOTNIA) hankerahoitus 86 974 €/vuosi, omarahoitus 17 395 €/vuosi.

Omarahoitusosuuksien jakautuminen maakuntien alueilla, kuntayhtymien/ yhteistoiminta-alueiden/ kuntien välillä perustuu alueiden lapsilukumääriin (0 - 17-v.) 31.12.2019 tilanteen mukaisesti. Jokainen maakunta on neuvotellut tarkemmin omarahoitusosuuksien kattamisesta. Alueiden sosiaali- ja terveysjohto on hyväksynyt suunnitelmat sekä linjannut yhteisesti lähtökohtaisesti hankkeeseen osallistumisesta. Hankkeen kokonaisbudjetti sekä omarahoitusosuuksien vuosittainen jakautuminen hankemaakunnissa on kuvattu erillisessä liitteessä. Omarahoitusosuudet laskutetaan kerran vuodessa.

Liitteenä 1 Hankesuunnitelma (luonnos 8.5.2020), liitteenä 2 Talousarvio ja maakuntien omarahoitusosuuksien jakautuminen ja liitteenä 3 Tiivistys hankehausta.

Lisätietoja asiassa antavat sosiaalipalvelujen johtaja Eija Ala-Toppari-Peltola puh. 050 414 6270 ja vt. kuntayhtymän johtaja Piia Kujala puh. 040 128 9900, etunimi.sukunimi@kaksineuvoinen.fi.

Vt. kuntayhtymän johtajan päätösesitys: Kuntayhtymä Kaksineuvoinen päättää sitoutua Sosiaalialan osaamiskeskus Pikassoksen hallinnoimaan MONNI – Lastensuojelun monialainen kehittäminen Kanta-Hämeessä, Pirkanmaalla ja Etelä-Pohjanmaalla 2020 - 2022 -hankkeeseen sekä sitoutuu omarahoitusosuuteen 1 592,00 €/hankevuosi.

Päätös saatetaan tiedoksi jäsenkunnille.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

Potilastietorekisterin käyttäjälokitietojen valvontasuunnitelma

76/07.03.02/2020

Yhtymähallitus 26.05.2020 § 58

Potilastietorekisterin käyttäjälokitietojen nykyinen valvontasuunnitelma on hyväksytty kuntayhtymän hallituksessa 24.5.2012.

Effica-potilastietojärjestelmästä otettiin käyttöön uusi versio LifeCare 23.11.2019. LifeCare -version myötä esim. käyttöoikeuksien myöntäminen käyttäjille muuttui ja version vaihdon takia myös lokiseurannan valvontasuunnitelma on tarkoituksen mukaista päivittää. Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin alueella on käytössä Neotiden toimittama LogMonitor -sovellus lokiseurannan ajoihin ja sovellusta on kehitetty jatkuvasti. LogMonitor -sovelluksella voidaan hakea lokitiedoista poikkeamia ja tarkastella niitä ja silloin hallinnollisesti todennettävien kirjausten seulonta vähenee.

Valvontasuunnitelma on käsitelty yt-toimikunnassa 27.4.2020 ja se korvaa tietosuojan ja tietoturvan omavalvontasuunnitelman liitteen 18a.

Liitteenä 4 Potilastietorekisterin päivitetty käyttäjälokitietojen valvontasuunnitelma.

Lisätietoja asiassa antavat atk-käyttöpäällikkö Aulikki Falbén puh. 050 371 7369 ja vt. kuntayhtymän johtaja Piia Kujala puh. 040 128 9900, etunimi.sukunimi@kaksineuvoinen.fi.

Vt. kuntayhtymän johtajan päätösesitys: Yhtymähallitus päättää hyväksyä potilastietorekisterin käyttäjälokitietojen valvontasuunnitelman.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

Talouden tasapainottamistyöryhmän väliraportti

84/02.02.02/2020

Yhtymähallitus 26.05.2020 § 59

Yhtymähallitus on nimennyt talouden tasapainottamistyöryhmän 17.12.2019. Työryhmään on kuulunut kuntayhtymän johtoryhmän lisäksi yhtymähallituksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja. Työryhmän puheenjohtajana on toiminut yhtymähallituksen puheenjohtaja.

Kuntayhtymä Kaksineuvoisen talouden tasapainottamistyöryhmä on kokoontunut 1/2020 - 5/2020 välisenä aikana yhdeksän kertaa. Talouden tasapainottamistyöryhmän työskentelyssä on alkuvuoden 2020 aikana painotettu toimenpide-ehdotuksia talouden tasapainottamiseksi vuosille 2020 ja 2021. Jäsenkuntaneuvottelussa 23.5.2020 jäsenkuntien edustajat ovat antaneet vuoden 2021 talousarvioraamiksi vuoden 2018 tilinpäätöksen. Talouden tasapainottamistyöryhmä on toimenpide-ehdotuksissaan huomioinut tämän annetun raamin.

Talouden tasapainottamistyöryhmä jatkaa työtään syksyllä 2020 suunnaten strategisia linjaus- ja toimenpide-ehdotuksia vuodelle 2022.

Kuntayhtymä Kaksineuvoisen talouden tasapainottamistyöryhmän väliraportti esitetään kokouksessa.

Lisätietoja asiassa antaa vt. kuntayhtymän johtaja Piia Kujala puh. 040 128 9900, etunimi.sukunimi@kaksineuvoinen.fi.

Vt. kuntayhtymän johtajan päätösesitys: Yhtymähallitus päättää merkitä tiedoksi talouden tasapainottamistyöryhmän väliraportin.

Päätös: Yhtymähallitus merkitsi raportin tiedoksi ja päätti, että raportti viedään jäsenkuntaneuvotteluun tiedoksi ja toimenpiteitä varten.

Vt. kuntayhtymän johtajan viranhaltijapäätökset

Yhtymähallitus 26.05.2020 § 60

Vt. kuntayhtymän johtajan viranhaltijapäätökset ajalta 23.4. - 18.5.2020 liitteenä 5.

Yhtymähallituksen puheenjohtajan päätösesitys: Yhtymähallitus päättää olla käyttämättä päätöksiin otto-oikeuttaan.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

Tiedoksi merkittävät asiat

Yhtymähallitus 26.05.2020 § 61

- Toukokuun hoidon saatavuus lääkärin vastaanotolle: ei-kiireellinen; hoito 8 pv, kiireellinen hoito; samana päivänä. Suun terveydenhuolto; kiireellinen hoito samana päivänä, kiireetön hoito 21 vrk.

Vt. kuntayhtymän johtajan päätösesitys: Yhtymähallitus merkitsee asian tiedoksi.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

Lisälista-asian ottaminen käsittelyyn

Yhtymähallitus 26.05.2020 § 62

Yhtymähallitukselle oli valmisteltu seuraava lisälista-asia:

- Henkilökuljetusten hankinta 1.8.2020 - 31.7.2022.

Vt. kuntayhtymän johtajan päätösesitys: Yhtymähallitus päättää ottaa asian käsiteltäväkseen.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

Henkilökuljetusten hankinta 1.8.2020 - 31.7.2022

86/08.01.01/2020

Yhtymähallitus 26.05.2020 § 63

Kuntayhtymä Kaksineuvoinen on kilpailuttanut yhdessä kaupungin kanssa kanssahenkilökuljetuksia. Tarjouskilpailu on ollut avoin kaikille henkilökuljetuksien hoitamiseen oikeuttavan luvan haltijoille.

1. Hankintamenettely

Hankinta on EU-kynnysarvon ylittävä hankinta. Hankinta-menettelynä on käytetty avointa menettelyä. Hankintailmoitus kaikkine tarjousasiakirjoineen on julkaistu HILMA:ssa 22.4.2020. HILMA on työ- ja elinkeinoministeriön ylläpitämä maksuton, sähköinen ilmoituskanaava.

2. Hankintakohde ja sopimuskausi

Kuntayhtymän osalta tarjouskilpailu on koskenut palveluliikennettä, toimintakeskuskuljetuksia sekä erityishuoltolain mukaisia kuljetuksia Luovin toimipisteisiin ja Lehtimäen opistolle. Sopimuskausi on 1.8.2020 – 31.7.2022. Sopimuksia voidaan jatkaa molempien osapuolten suostumuksella enintään kahdella yhden vuoden optiokaudella. Tarjouskilpailu oli jaettu kohteisiin seuraavasti:

- 1 Kanta-Kauhavan ja Korttesjärven henkilökuljetukset
- 2 Alahärmän ja Ylihärmän henkilökuljetukset
- 3 Evijärven palveluliikenne
- 4 Kuljetukset Alahärmä-Ylihärmä-Kanta-Kauhava
- 5 Erityishuoltolain mukaiset kuljetukset
- 6 Retkikuljetukset (sis. erilliset kohteet 6.1–6.4)

Kohteisiin 4 ja 6 ei sisälly kuntayhtymän alaisuuteen kuuluvia kuljetuksia. Kilpailutuksen kohteet perustuvat tarjouskilpailua valmisteltaessa käytössä olleisiin tietoihin. Ennen kuljetusten käynnistymistä ja sopimuskauden aikana kohteisiin voi tulla vielä muutoksia. Muutoksia voivat aiheuttaa esim. uudet tai poistuvat asiakkaat sekä palvelupisteiden muutokset.

3. Tarjousten käsittely ja tarjousvertailu

Tarjoukset liitteineen on tullut toimittaa kuntaan 25.5.2020 klo 12.00 mennessä. Määräaikaan mennessä saapui viisi tarjousta:

- Härmän Liikenne Oy
- Härmän Taksipalvelu Oy
- Pahkakankaan Liikenne Oy (alihankkijoinaan Kauhavan Liikenne

Oy ja Kinnus-Kuljetus Oy)

- Mantelan Linjavaunu Oy
- Lapuan Sairaankuljetus Oy

Tarjouskilpailu ratkaistaan määräaikaan mennessä saapuneiden tarjousten kesken. Tarjousten tulee täyttää tarjouspyynnössä asetetut ehdot ja tarjousten tulee olla tarjouspyynnön mukaiset.

Liitteet 6 - 11 Tarjouspyyntö liitteineen:

6. Tarjouspyyntö,
7. Palvelukuvaus,
8. Tarjouslomake ja
9. Ostoliikennesopimus,
10. Tarjousten avauspöytäkirja,
11. Tarjousten vertailu.

Lisätietoja asiassa antavat sosiaalipalvelujen johtaja Eija Ala-Toppa-ri-Peltola puh. 050 414 6270 ja vt. kuntayhtymän johtaja Piia Kujala puh. 040 128 9900, etunimi.sukunimi@kaksineuvoinen.fi.

Vt. kuntayhtymän johtajan päätösesitys: Yhtymähallitus päättää seuraavasti:

1. Hyväksyy tarjousvertailun perusteella (halvin hinta) kohteittain seuraavat tarjoukset:

1	Kanta-Kauhavan ja Korttesjärven henkilökuljetukset	Mantelan Linjavaunu Oy
2	Alahärmän ja Ylihärmän henkilökuljetukset	Pahkakankaan Liikenne Oy alihankkijoineen
3	Evijärven palveluliikenne	Mantelan Linjavaunu Oy
5	Erytishuoltolain mukaiset kuljetukset	Lapuan Sairaankuljetus Oy

2. ja oikeuttaa vt. kuntayhtymän johtajan allekirjoittamaan ostoliikennesopimukset hyväksytyjen tarjousten osalta.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

Merkittiin, että Terhi Kultalahti poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn ajaksi klo 20.08 - 20.16.

Yhtymähallitus

§ 64

26.05.2020

Muut asiat

Yhtymähallitus 26.05.2020 § 64

- Yhtymähallitus keskusteli vammaispalvelulain mukaisten kuljetusten kilpailutuksen tilanteesta.

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet	Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Pykälät: 53, 54, 55, 56, 58, 59, 60, 61, 62, 64.
----------------------------	--

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomaisen ja valitusaika	Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Viranomaisen, osoite ja postiosoite: Vaasan hallinto-oikeus, PL 204, 65101 Vaasa Faksi: 010 364 2760 Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi Vaasan hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 250 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen. Kunnallisvalitus, pykälät 57, 63.	Valitusaika 30 päivää
	Muu valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite Pykälät Mikäli kysymyksessä on julkisista hankinnoista annetun lain mukainen hankintapäätös, tarjouskilpailuun osallistuneella asianosaisella on oikeus hakea päätökseen muutosta Markkinaoikeudelta, osoite PL 188, 00131 Helsinki Kirjallinen muutoshakemus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.	Valitusaika 30 päivää
	Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista.	
Valituskirja	Valituskirjassa on ilmoitettava – valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite – päätös, johon haetaan muutosta – miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtäväksi – muutosvaatimuksen perusteet. Valituskirja on valittajan tai valituskirjan muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite. Valituskirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava.	
Valitusasiakirjojen toimittaminen	Valitus on toimitettava Vaasan hallinto-oikeudelle ennen valitusajan päättymistä viimeistään määräpäivän virka-ajan päättymiseen klo 16:15 mennessä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet . Valitusasiakirjat voi toimittaa myös: nimi, osoite ja postiosoite Pykälät Valitusasiakirjat on toimitettava ¹⁾ : nimi, osoite ja postiosoite Pykälät	
Lisätietoja		

1) Jos toimitettava muulle kuin valitusviranomaiselle